

Kuva Antti Yrjönen

Nurmijärven museon toimintasuunnitelma 2026-2028

Nurmijärven museon toimintasuunnitelma 2026-2028

Museon toiminta-ajatus

Nurmijärven museo on asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävänä on nurmijärveläisen kulttuuriperinnön tallentaminen ja säilyttäminen sekä kulttuuriperintöön liittyvän tiedon, tarinoiden ja elämysten välittäminen yleisölle.

Museon tehtävään kuuluu myös omaan toimialaansa liittyvän tutkimuksen edistäminen ja hyödyntäminen. Museon yleisötyö tukee sivistystä, osallisuutta ja hyvinvointia sekä vahvistaa demokraattisen yhteiskunnan edellytyksiä museopedagogian keinoin.

Museon toimintaa määrittävät lait ja ohjelmat

Nurmijärven museo on ammatillisesti hoidettu, valtionosuusjärjestelmän piiriin kuuluva museo, jonka toimintaa ohjaa museoalan lainsäädäntö (Museolaki 314/2019 ja Museoasetus 2005/1192 ja sen muutos 456/2013). Museo toteuttaa omalta osaltaan myös lakia kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019).

Museon toimintasuunnitelman perustana ovat myös

- Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripoliittinen selonteko (2024)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön museopoliittinen ohjelma 2030
- Nurmijärven kuntastrategia 2025-2030
- Nurmijärven kunnan Kulttuuri-, matkailu- ja tapahtumaohjelmaan 2023-2030

Nurmijärven museon toiminta ja taloussuunnitelma osana kuntaorganisaatioita

Nurmijärven museo toimii osana kunnan kirjasto- ja kulttuuripalveluja, joka kuuluu sivistys- ja hyvinvointitoimialaan. Museon toiminta on hyvinvointilautakunnan alaista toimintaa.

Museon talouden suunnittelu noudattaa kunnan yleisiä taloussuunnittelukäytäntöjä. Toiminta on suunniteltu Nurmijärven kunnan talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027-2028 taloudellisten raamien mukaisesti. Mikäli talousarviota joudutaan supistamaan, sillä on suora vaikutus toiminnan toteutumiseen.

Toiminnan tavoitteet

Nurmijärven museon toiminnan tavoitteena ovat museoille museolaissa annetut tavoitteet. Niitä ovat:

- Ylläpitää ja vahvistaa yksilöiden ja yhteisöjen ymmärrystä ja osallisuutta kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä.
- Edistää kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen säilymistä tuleville sukupolville.
- Edistää yhteisöllisyyttä, jatkuvuutta ja kulttuurista moninaisuutta.
- Edistää sivistystä, hyvinvointia ja demokratiaa.

Museotoiminta ylläpitää ja vahvistaa yksilöiden ja yhteisöjen ymmärrystä sekä osallisuutta kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä. Tekemällä kulttuuriperintöä saavutettavammaksi ja luomalla oppimisen paikkoja museo mahdollistaa kulttuurin kokemista ja kohtaamista.

Museon toimintaa ohjaavat toimintaperiaatteet

Museon toimintaperiaatteet nousevat Nurmijärven kuntastrategian ja Opetus- ja kulttuuriministeriön Museopoliittisen ohjelman 2030 arvoista. Museon keskeisimpiä toimintaperiaatteita ovat

- yhteisöllisyys ja vuorovaikutteisuus
- luotettavuus
- moniäänisyys ja demokratia
- rohkeus ja ennakoluulottomuus
- ihmisten arvostava kohtaaminen ja kuunteleminen
- toiminnan vastuullisuus

Toiminnassa huomioidaan ja seurataan erityisesti seuraavia museotalalla kehitystyön alla olevia projekteja ja asiakokonaisuuksia:

- Ympäristökasvatus
- Asiakaspöytä ja asiakaskokemuksen kehittäminen museokohteissa
- Tulevaisuusperintöverkoston kehittämistyön tulosten seuraaminen ja käyttöönotto

Suunnitelmaan kirjatut työkokonaisuudet

Museotyössä on paljon perustyötä kokoelmien, näyttelyiden, tiedonvälityksen, asiantuntijatehtävien ja yleisötyön parissa.

Toimintasuunnitelmaan on tuleville vuosille kirjattu työkokonaisuuksia, jotka vaativat erityistä panostusta joko työajallisesti tai taloudellisesti sekä asioita, jotka vievät museon toimintaa huomattavalla tavalla uusien toimintojen pariin.

Valtuustoaloite uudesta näyttelytilasta

Vuonna 2024 tehtiin valtuustoaloite Nurmijärven museotoiminnan tulevaisuudesta. Aloituksen yksi lähtökohta oli selvittää Nurmijärven museon ja Nurmijärvi-Taiteen-Museon yhteistyömahdollisuuksia tulevaisuudessa. Valtuuston ja hyvinvointilautakunnan käsittelyn jälkeen yksi toimenpide-ehdotuksista on selvittää, onko kunnan muusta toiminnasta vapautuvissa tiloissa näyttelykäyttöön muokattavissa olevaa tilaa.

Toteutuessaan museon uusi näyttelytila vaatii resursointia museon omaan käyttötalouteen. Erillinen näyttelytila vaatii henkilöiden palkkaamista avoinnapitoon, määrärahaa ensimmäisen uuden perusnäyttelyn suunnitteluun ja toteutukseen sekä näyttelyrakenteiden hankkimiseen. Asiaa ei ole kirjattu tulevien vuosien toimenpiteisiin, koska hankkeen mahdollisesta toteutumisesta ei ole arviota.

Kokoelmatyö

Museotoiminnan yksi painopistealue on viime vuosina ollut kokoelmatyö ja kokoemien digitoinnin suunnitelmallisuus. Museon kokoelmatyö pyrkii tuomaan mahdollisimman kattavasti aineistoa yleisön nähtäväksi sekä näyttelyin että verkossa omatoimisesti tutkittavaksi. Julkinen aineisto on katsottavissa Finna-hakupalvelussa.

Kokoelmatyö pohjautuu museon kokoelmaohjelmaan, johon on kirjattu kokoelmien tallennukseen, kartuntaan, kokoelmien hallintaan, hoitoon ja kokoelmien saavutettavuuteen ja käyttöön liittyvät asiat. Kokoelmaohjelma toimii sekä linjauksena tavoitteista ja toimintatavoista, että käsikirjana ja ohjeena tehtävän toteuttamiseen.

Valokuvat kiinnostavat yleisöä eniten, niiden digitointi on etusijalla. Valokuvia luetteloidaan sekä massaluettelointina että tarkempana luettelointina, jolloin tietoja kerätään arkiston ja kirjallisuuden lisäksi myös kuntalaisilta ja muilta yhteistyökumppaneilta. Osallistaminen ja kansalaistiedon keruu onkin tärkeällä sijalla kokoelmatietojen täydentämisessä.

Suunnittelukauden keskeisimmät asiat ja toimenpiteet:

2026

- Museon kokoelmapoliittisen ohjelman päivittäminen.

2027-2028

- Kokoelmatoiminnan suunnitelmallisuuden lisääminen uusitun kokoelmaohjelman pohjalta.
- Nykydokumentointisuunnitelman laatiminen ja sen toteuttaminen.
- Esinekokoelman keskeisten osien listaus ja suunnitelma siitä, miten tämän kokoelmaosan säilyminen turvataan kriisitilanteessa.
- Kehitetään aktiivisesti vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille mielekkäitä osallistumisen väyliä.

Näyttelytyö

Näyttelytoiminta on näkyvin osa museon toimintaa. Työssä huomioitavia arvoja ovat erityisesti luotettavuus, saavutettavuus ja demokraattisuus. Fyysisten näyttelyiden lisäksi tuotetaan digitaalisia sisältöjä verkkoon. Niiden määrää pyritään lisäämään tulevana vuosina.

Museon perusnäyttelyistä Taaborinvuoren museorakennusten näyttelyiden uudistus saadaan päätökseen 2026. Yksi tulevien vuosien kehityskohteista on Aleksis Kiven kodin ja Taaborinvuoren alueen toiminnan kehittäminen. Aleksis Kiven kodin osalta keskitytään erityisesti asiakaspolun ja asiakaskokemuksen kehittämiseen. Myös Nukarin koulumuseon näyttely vaatii uudistuksen.

Museolle tulee uutena näyttelykohteena Rajamäen Tykkitorni. Tornien lähiympäristöön liittyvistä sotahistoriallisista kohteista tehdään digitaalinen sisältö verkkoon. Näyttely valmistuu 2027. Kunta kehittää Rajamäen alueen matkailutoimintaa kokonaisuutena, siihen liittyvät oleellisesti myös Tehdas- ja alkoholimuseo Rajamäen Ryyppi ja Tykkitorni lähiympäristöineen.

Suunnittelukauden keskeisimmät asiat ja toimenpiteet:

2026

- Taaborinvuoren sepän mökin näyttelyn uudistaminen.
- Tykkitornin näyttelyn työstäminen.

2027-2028

- Tykkitornin näyttely valmiiksi. Tornin ympäristöön liittyvän digitaalisen aineiston tekeminen ja saavutettavaksi saattaminen.
- Nukarin koulumuseon näyttelyuudistus.
- Aleksis Kiven kodin, Kekkurin museokaupan ja niiden pihapiirin toimintojen selkeyttäminen asiakaspolun ja asiakaskokemuksen näkökulmasta.

Yleisötyö

Museoiden yleisötyön tarkoituksena on vahvistaa museon ja kävijän välistä suhdetta luomalla kohtaamisen, osallistumisen ja oppimisen mahdollisuuksia. Yleisötyö tekee näyttelyistä ja kokoelmista saavutettavia esim. opastusten, työpajojen ja tapahtumien myötä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa kulttuuriperintötietoisuutta ja edistää yhteisöllisyyttä.

Nurmijärven museon yleisötyössä huomioidaan museon toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet. Toiminnassa kiinnitetään huomiota kuntalaisten viihtyisyyteen asuinalueillaan nostamalla esiin taajamien ja kylien omaleimaisia piirteitä ja historiaa. Pyrkimyksenä on luoda asukkaille mahdollisuuksia oppia tuntemaan paremmin omaa kotiseutuaan ja lähiympäristöään.

Kouluyhteistyö on tärkeä osa Nurmijärven museon yleisötyötä. Viides- ja kahdeksaluokkalaisille museovierailut sisältyvät Kulttuuripolku-ohjelmaan. Museovierailuilla on monia tavoitteita. Museossa menneisyys ja kulttuurin kerrostumat oppimisen innostajina tulevat tosiksi. Samalla historiatietoisuus ja historiallinen ajattelu kehittyvät ja aikaperspektiivin hahmottuminen helpottuu. Museovierailu on myös sosiaalisten taitojen harjoittelua ja kasvamista museokävijäksi.

Suunnittelukaudella toteutettavat näyttelyuudistukset vaikuttavat myös yleisötyön sisältöihin. Erityisesti Tykkitorni-projektin toteutumisella on suuri vaikutus.

Suunnittelukauden keskeisimmät asiat ja toimenpiteet:

2026

- Museon yleisötyö -ohjelman päivittäminen vastaamaan nykyhetken tarpeita.

2027-2028

- Koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyö on yleisötyön keskiössä. Toteutetaan Kulttuuripolku –ohjelmaa. Selvitetään mahdollisuuksia laajentaa toimintaa toisen asteen koulutukseen. Kehitetään edelleen varhaiskasvatuksen MuseoMatkalaukku -toimintaa.
- Museon tapahtumatoiminnan kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden. Kehitetään uutta tapahtumatoimintaa, erityisesti lapsiperheet huomioiden.

Nurmijärven kunta

Postiosoite: PL 37, 01901 Nurmijärvi
Katuosoite: Kunnanvirasto, Keskustie 2 b
Puhelin: (09) 250 021
kunta@nurmijarvi.fi
www.nurmijarvi.fi